

יום חמישי ב' בשבט תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יבמות - ק"י

1. **קטנה שלא מיאנה, וכשהגדילה נישאה לאחר, רב אמר: אינה צריכה גט משני, ושמואל אמר: צריכה גט משני. מה טעמיהם?**
לה"א: מדובר שלא בעל משהגדילה, ואעפ"כ סבר רב שחלו קידושיה הראשונים כעת מדאורייתא.
למסקנא: מדובר שבעל, ואעפ"כ סבר שמואל שכל הבעל - על דעת קדושין הראשונים הוא בועל, ואינו מתכוין לקדשה מחדש.
2. **קדשה על תנאי שאין בה מומין, וכנסה סתם מבלי להתנות, ונמצאו בה מומין. מה דינה?**
לרב צריכה הימנו גט - כיון שכשבה עליה מחל על תנאו והתקדשה.
לשמואל אינה צריכה - כל הבעל על דעת קדושין הראשונים הוא בועל, ולא מחל. [הוצרכו לחלוק פעמים כיון שבמקרה כן מדובר שיש תנאי.]
3. **מעשה בעיר נרש: נתקדשה יתומה קטנה, וגדלה והושיבה באפריון לבית בעלה ובא אחר וחסף אותה. תלמידי רב לא הצריכוה גט. מדוע?**
אין לפרש משום שמקודשת לראשון מדאורייתא אע"פ שלא בעל, כיון שלדעת רב רק אם בעל משגלה מקודשת מדאורייתא.
רב פפא: בנרש היו נושאים באפריון לאחר שכבר כנסה ובא עליה.
רב אשי: החוטף עשה שלא כהוגן, לפיכך עשו בו שלא כהוגן ואפקיעהו רבנן את קידושיו. בכסף ע"י הפקר בי"ד, ובביאה ע"י שהחשיבוה לבעילת זנות
4. **אלו דינים במשנתנו בענין פטור צרה מחליצה ומייבום?**
 - א. היה נשוי לשתי יתומות קטנות ומת - ביאתה או חליצתה של אחת מהם פוטרת צרתה. וכן שתי חרשות.
 - ב. קטנה וחרשת - אין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה. כיון שאין אנו יודעים איזו מהן רצויה לו יותר.
 - ג. פקחת וחרשת - ביאת הפקחת מדאורייתא פוטרת החרשת שזיקתה מדרבנן, ואין ביאת החרשת פוטרת את הפקחת.
 - ד. גדולה וקטנה - ביאת הגדולה שזיקתה מדאורייתא פוטרת הקטנה שזיקתה מדרבנן, ואין ביאת הקטנה פוטרת הגדולה.
5. **חליצת חרשת לדעת רבה, מתי כשרה ומתי פסולה?**
כשרה: ב'חרשת מעיקרא' כשם שנכנסה לבעל הראשון ברמיזה כך יוצאת מהיבם ברמיזה. **פסולה:** בפקחת ואח"כ נתחרשה שמעכב בחליצתה 'קריאה' לדברי רבה במשניות דלהלן שמשמע שפסולה, מדובר בפקחת ואח"כ נתחרשה.
 - א. שני אחין - פקח נשוי לפקחת, חרש נשוי לחרשת, מת החרש, הפקח מייבם ואינו יכול לחלוץ לה כיון שאינה יכולה לקרוא ואח"כ יכול להוציאה. מת פקח החרש כונס ואינו מוציא לעולם, כיון שאין גיטו יכול להפקיע קידושי אחיו הפקח.
 - ב. שני אחין פקחין - אחד נשוי לפקחת ואחד לחרשת, מת בעל החרשת, בעל פקחת מייבם ואינו חולץ כיון שאינה קוראת ואם רוצה להוציא יוציא. מת בעל פקחת, בעל חרשת או חולץ או מייבם.
 - ג. שני אחין נשואין לשתי אחיות - פקח לפקחת, חרש לחרשת. מת החרש, אשתו נפטרת משום 'אחות אשה', מת הפקח, החרש צריך להוציא את אשתו בגט כיון שנאסרה עליו משום אחות זקוקתו, והפקחת אסורה לכל אדם לעולם, כיון שאינה יכול לחלוץ לה.
ממקרה זה הקשה אב"י שכאן א"א להעמיד בפקח ואחר כך נתחרש, שהרי לא יכול להוציאה. [כיון שקידושיו היו מדאורייתא] אלא בהכרח מדובר בחרש מעיקרא, ומסתבר שאף שאר החלקים במשנה בחרשת מעיקרא.
שתק רבה. ורב יוסף אמר שיכל רבה לתרץ שבאחיות מדובר בחרשות מעיקרא, ובנכריות בפקחות ואח"כ נתחרשו. אך מהמקרה הבא עדין קשה.
 - ד. שני אחין חרשין נשואין שתי אחיות פקחות [או שני פקחין לשתי חרשות] - הרי אלו פטורות מן החליצה ומן הייבום, כיון שאיסור ערוה דרבנן מפיקע זיקה מדרבנן. ואם היו נכריות יכנסו אבל לחלוץ אינם יכולים, ואם רצו להוציא - יוציאו. ואף כאן אין מדובר בפקחים ולבסוף נתחרשו, שהרי אלו לא יכולים להוציא. אלא מדובר בחרשין מעיקרא, ואף בנכריות בחרשות מעיקרא, תיובתא דרבה תיובתא.
6. **שנינו: קטנה וחרשת אין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה. באיזה אופן?**
רב אדא בר אהבה וחתנו: דווקא כשנפלה מאחיו פקח ולא ידעינן אם היה נוח למת יותר בקטנה כיון שעתידיה לבא לכלל דעה, או בחרשת כיון שגדולה היא ובת ביאה היא. אבל נפלה מאחיו חרש, ודאי בחרשת נוח לו כיון שבת ביאה היא ובת מינו היא. ולכן ביאת החרשת תפטור את הקטנה.
רב נחמן: אף בנפלה ליה מאחיו חרש מסתפקים באיזה נח לו יותר.
עוד למדנו - כיצד מפקיעין זיקתן בכדי להתירן - רב: מייבם את החרשת ומוציאה בגט, וקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ.
רב חסדא למד מכך, שסבר רב: חרשות שנתקדשה, קנויה במקצת. קטנה שנתקדשה, ספק קנויה ספק אינה קנויה, שאם זה היה להיפך מדוע כונס את החרשת ומוציאה בגט, תשב עמו ממה נפשך, אם קנויה היא אין זיקת האחרונה מעכבתה, ואם אינה קנויה ה"ה נכרית ואין חליצת הקטנה מעכבתה.